

KLIMADEBATTEN

FN bytter ut forskere til neste

FNs klimapanel skal bytte ut 70 prosent av forfatterne når arbeidet med den femte klimareporten nå starter. Flere norske forskere vil søke, mens andre sier «nei» til å bli klimaforfatter.

Ellen Kongsnes tekst

KLIMA: FNs klimapanel (IPCC) søker etter om lag 170 forfattere til hver arbeidsgruppe, i alt 510 klimaforskere som skal forfatte panelets femte hovedrapport som legges fram i 2014. Slik vil klimapanelet gjenoppbygge tilliten.

Tilliten til FNs klimapanel brast i fjor høst etter et datainnbrudd hos det prestisjetunge East Anglia-universitetet.

Offentliggjøringen av flere tusen e-poster viste at forskere hadde unnlatt å publisere all informasjon om klimautviklingen på kloden. Kort tid etterpå ble det avslørt at konklusjonen om at Himalayas isbreer ikke smelter så raskt som den ene delrapporten i den fjerde. hovedrapporten fra IPCC slo fast.

Klimapanelet har som mandat å finne bevis for at klimaendringene er menneskeskapte, mens Segalstad mener at dette ikke er vitenskapelig bevist.

GRANSKES: Klimapanelet har beklaget tabbene og bedt om at det settes ned en uavhengig granskingskomité. Samtidig pågår nominasjonsprosessen til den femte hovedrapporten med søknadsfrist 12. mars. Vanligvis bytter Klimapanelet ut om lag 70 prosent av forfatterne mellom hver hovedrapport.

- Klimaforfatterne jobber gratis for FN
- Ikke alle vil delta som klimaforfatter

Flere norske klimaforskere har meldt seg på i nominasjonsprosessen allerede to uker før søknadsfristen går ut.

Blant dem er klimaforskerne Helge Drange og Eystein Jansen fra Bergen. Men geokjemiker og klimarealist Tom V. Segalstad ved Universitetet i Oslo, ønsker ikke å være med.

– Jeg ønsker ikke å stå som én av 2500 forskere som tilsynelatende støtter klimapanelets arbeid, sier Segalstad.

Han viser til at klimapanelet har som mandat å finne bevis for at klimaendringene er menneskeskapte, mens Segalstad mener at dette ikke er vitenskapelig bevist.

– Panelets arbeid kan ikke tas på alvor før de endrer formålspapirgrafen sin, sier Segalstad.

MENNESKESKAPT? Segalstad påpeker at relativt store CO₂-utslipp har foregått samtidig som temperaturen på kloden har sunket. Han viser til «den lille istid» i middelalderen og varmeperioden i Vikingtiden på tusentallet. Også fra om lag 1940 til om lag 1975 sank den globale temperaturen, mens CO₂-utslippene økte.

Segalstad satt også som ekspertgjennomleser for klimapanelets tredje rapport som kom i 2001. Da pekte han på at flere målestasjoner i Norge var tatt ut fra det vitenskapelige grunnlaget. Tre av fire målestasjoner, som hadde vært med i den andre hovedrapporten, var nå borte. Disse målestasjonene viste at temperaturen hadde falt, ikke steget slik hovedkonklusjonen i den andre hovedrapporten sa.

– Dette er uheldig og det sa jeg ifra om. Men panelet tok ikke med mine merknader, men satte likevel navnet mitt på rapporten, selv om jeg motsatte meg det.

UENIG: I Bergen deler ikke klimaforskerne den negative holdningen til klimapanelets arbeid, som Segalstad sitter med.

Geologiprofessor og forskningsleder ved Bjerknessenteret i Bergen, Eystein Jansen satt som hovedforfatter for den naturvitenskapelige delen av Klimapanelets fjerde hovedrapport. Rapporten som kom i 2007 har de siste månedene blitt kritisert for mangler og feilaktige konklusjoner. Men Jansen mener at mediebildet som er skapt av rapportens troverdighet ikke stemmer med virkeligheten.

KONKLUSJONEN STÅR: – Selv om vi fjerner alle data fra East-Anglia-universitetet, vil det være tre andre uavhengige kilder som underbygger den samme konklusjonen om at vi opplever en tydelig global temperaturøkning, sier Jansen.

Han får støtte fra seniorrådgiver Øyvind Christophersen i Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif).

– Selv om det er påvist enkelte feil, er det også slik at feilene ikke rokker ved de grunnleggende konklusjonene, sier Christophersen.

5. HOVEDRAPPORT

NOMINASJON: Planleggingen pågått siden 2008, og tidsplan og hovedlinjer er staket ut. Nå begynner søkeprosessen. Både myndigheter og organisasjoner kan nominere kandidater innen 12. mars.

KVALIFIKASJONER: Sammensetningen av forfattere skal gjenspeile de 192 nasjonene i verden, være balansert i forhold til i-land og u-land, begge kjønn og alle fagdisipliner som er relevante i klimaforskningen.

INNHold: I likhet med den 4. hovedrapporten, skal også den 5. rapporten inneholde tre arbeidsgrupper som skal lage hver sin rapport.

KLIMAPANELET

FNS KLIMAPANEL: Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) er en internasjonal institusjon opprettet av FN-organene Verdens meteorologiorganisasjon (WMO) og FNs miljøprogram (UNEP) i 1988.

FORMÅL: IPCCs oppgave er objektivt og åpent å vurdere den beste naturvitenskapelige, tekniske og samfunnsøkonomiske informasjon om klimaendringer som er tilgjengelig i verden.

FORSKNING: IPCCs vurderinger er basert på arbeid utført av forskere og eksperter fra alle verdensdeler. IPCC gjennomfører ingen forskning selv.

RAPPORTER: Vurderingene i klimapanelets rapporter gjelder det klimavitenskapelige grunnlaget; virkninger, tilpasninger og sårbarhet; og tiltak og virkemidler for å redusere klimaendringer og utslipp.

Kilde: Wikipedia/Klif

Panelet endrer arbeidsmåte

KLIMA: I helga annonserte IPCC at det skal settes ned en uavhengig granskingskomité som skal evaluere panelets arbeidsmetoder og komme med forslag til endringer. Dette skjer for å møte kritikken som er rettet mot klimapanelet de siste månedene.

– IPCC ønsker en uavhengig gjennomgang av prosedyrene og praktiseringen av dem, sier panelets leder Rajendra Pachauri i en erklæring.

– Det er gjort flere grep i forhold til arbeidet med forrige hovedrapport for å hindre at tilsvarende skjer igjen, sier Eystein Jansen. Han mener grunnlaget for feilene oppsto i overføringen av grunnlagsmateriale fra arbeids-

gruppe I til arbeidsgruppe II. I arbeidet med den femte hovedrapporten har arbeidsgruppe II fått bedre tidsfrist.

NY ARBEIDSMÅTE: – I arbeidet med den femte hovedrapporten skal flere forskere bli med over fra den første arbeidsgruppa til den andre, for å sikre at informasjonen som overføres er korrekt. Denne endringen ble bestemt lenge før avsløringene, fordi IPCC selv så at dette var en svakhet, sier Eystein Jansen.

Når panelet nå skal granskes er det ikke bare på grunn av kritikken som er kommet. Ifølge seniorrådgiver Øyvind Christophersen i Klima- og forurensningsdirekto-

ratet (Klif) går IPCC alltid gjennom sine egne arbeidsprosesser før de starter arbeidet med en ny hovedrapport. – Nytt denne gangen er at det er en ekstern gruppe som skal gjøre revisjonen, og dette en noe vi støtter, sier Christophersen.

Klif koordinerer nominasjonsprosessen til IPCC i Norge og interessen er allerede stor, ifølge Christophersen.

Han ønsker ikke å tallfeste hvor mange kandidater Norge vil foreslå. Det er IPCC som tar den endelige beslutningen om hvem som skal sitte i forfatterteamet.

BRED NOMINASJON: – Vi ønsker å ha en bred nominasjon og vi gir ingen begrensninger for hvilke

forskningsområder vi rekrutterer fra, eller konklusjoner de har kommet til sier han.

Kandidatene må være faglige kvalifisert for eksempel gjennom relevante publikasjoner i vitenskapelige tidsskrifter. Men på enkelte områder kan andre kvalifikasjoner også være relevant.

KREVENDE: Eystein Jansen vet at det er en krevende jobb å være hovedforfatter. Jobben er også ubetalt.

Jansen kjenner kritikken enkelte norske forskere med bakgrunn fra astrofysikk og geokjemi som mener klimapanelet ikke har åpnet for deres faglige kompetanse, men han avviser kritikken.

GRANSKES: Klimapanelets (IPCC) leder, Rajendra skal skrives. Her er han fotografert i Stavanger i

e klimarapport

Pachauri har tatt initiativet til en uavhengig granskning av klimapanelets arbeidsmetoder før den femte hovedrapporten nå 2008, da han skulle sette sitt fotavtrykk i «fredsstien» under Point of Peace. (Foto: Jonas Haarr Friestad)

Anmeldt for navnløse barn

BERGEN: Elleve foreldre på Vestlandet ble i fjor anmeldt fordi de ikke hadde gitt barna sine navn. En fireåring fra Hordaland er fortsatt navnløs.

Foreldre har fra fødselen av seks måneder på seg for å sende inn navnemelding på barna sine. Før sakene anmeldes, sendes flere purringer.

– Veldig mange leverer inn navnemelding når de blir varslet om at saken kan bli politianmeldt, sier

underdirektør Oddny Grotle Føleide i Skatt vest til Bergensavisen.

– Selvfølgelig synes jeg synd på barn som ikke får et navn. Når barnet er blitt seks måneder, får det automatisk etternavnet til moren hvis vi ikke har fått navnemelding. Men som fornavn blir de stående med «ikke meldt», forklarer han.

Skatt vest omfatter fylkene Hordaland, Rogaland og Sogn og Fjordane. (NTB)

STAVANGER ARTISTBYRÅ I SAMARBEID MED LIVE NATION PRESENTERER

ROXETTE

Den store
SOMMER viste
FESTEN
VISTE STRAND, RANDABERG

SUPPORT:

PAPERBOYS

KONSERT FRA KL. 20.00
18-ÅRS ALDERSGRENSE

LØRDAG 21. AUGUST

BILLETTPRIS: KR. 550+AVG. (ÅPNER 19.00)

VIP-BILLETTER: KR. 950+AVG. (ÅPNER 17.30)

BILLETTER I SALG FRA 5. MARS

billett
service.no

Big Horn
Steak House

En smak av Italia:
NO. 85 FILET ITALIAN WAY
Okse indrefilet med urtebakte grønnsaker
og balsamicosyltede cherrytomater.

289,-
inkl. dessert
og kaffe

En smak av Frankrike:
NO. 84 FILET FRENCH WAY
Okse indrefilet med timianbakt
rødløk, sauterte aspargesbønner,
ristet sopp og balsamicosyltede
cherrytomater.

Begge rettene serveres med
portvinsjy, rosmarinsaus og
valgfrie poteter.

DESSERT: Mango- og sjokolade-
mousse med bringebær coulis
og fruktsalat.

289,-
inkl. dessert
og kaffe

Kampanjen gjelder ikke restaurantene på Trysil og Hemsedal.
Kampanjen er gyldig t.o.m. 31. mars 2010.

Velkommen til en ny smaksopplevelse!
www.bighorn.no